

07

S V E T L O S T

LIST TERAPIJSKIH ZAJEDNICA

07

+

Neuropsihijatrijske bolnice - Kovin

S V E T L O S T
list terapijskih zajednica

Godina III

Kovin

Broj 2, 1978.

ur. b. dr. 265

SAVET REDAKCIJE

dr Božidar MALIROVIĆ, mr sci. med, dr Aleksandar JANEVSKI
(predsednik), dr Miodrag BOJOVIĆ, Mirjana OKILJEVIĆ,
dr Lazar KIRKOVIĆ, Dragojla RAČKOVIĆ, Desanka DJORDJEVIĆ,
Kornelija TIROŠ VLJEV, Ruža MILOŠEVIĆ, Miodrag GOLIC,
Žarko ŠARČEVIĆ, Aleksandar VELES, Žorž PROKIĆ, Andrija
KOSTIĆ, Gavro TADIĆ, Nikola ZEGA, Ana PLAOVIĆ, Ešef IMAIĆ-
VIĆ, Slobodan TONIĆ i Ratko TODOROVIĆ.

UREDJIVAČKI ODBOR

dr Aleksandar JANEVSKI, Desanka DJORDJEVIĆ, Žarko ŠARČEVIĆ,
Miodrag GOLIC, Nikola ZEGA i Aleksandar VELES.

UREDNIK

Miodrag GOLIC

TEHNIČKI UREDNIK

Gavro TADIĆ

SEKRETAR REDAKCIJE

Ruža MILOŠEVIĆ

ILUSTROVALI:

Miodrag GOLIC i Aleksandar VELES

In memoriam

Dr Miodrag Bojović

Dr Mića Bojović rodio se u Beogradu pre 46 godina, osnovnu školu, gimnaziju i srednju školu završio je u Beogradu, i još tada je pokazivao veliku ljubav prema sportu.

Diplomirao je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1962. godine. Po završetku lekarskog staža i odsluženja vojnog roka zaposlio se januara 1964. godine u našoj Bolnici. Aktivan, savestan i dobar lekar, bio je odmah zapažen i dobio je specijalizaciju iz neuropsihijatrije koju uspešno završava 1968. godine. Vraća se u Bolnicu i odmah je postavljen za šefa ženskog prijemlja, gde ostaje do 1976. godine, kada je postavljen za načelnika Odeljenja rehabilitacije.

Još kao mlad lekar na specijalizaciji pokazivao je živo interesovanje za rekreativne i sportske aktivnosti bolesnika, a posle završene specijalizacije postao je član Jugoslovenskog koordinacionog odbora za rehabilitaciju psihijatrijskih bolesnika. Sa uspehom i požrtvovanostima je obavljao brojne i složene poslove u vezi organizacije rekreativne terapije psihijatrijskih bolesnika, godinama je predvodio ekipu bolesnika naše Bolnice na sportskim takmičenjima u Ljubljani, Ugljenu kod Zadra, Vršcu, Beogradu. Pored takmičenja u organizaciji JUKO-a, pok. dr Mića Bojović je često organizovao susrete bolesničkih sportskih ekipe naše Bolnice i drugih psihijatrijskih bolnica.

Pored stalnog angažovanja na organizovanju sportsko - rekreativnog života naših bolesnika, piše stručne radove iz te oblasti i čita ih na Kongresima i stručnim lekarskim sastancima, kako u zemlji tako i u inostranstvu.

Član je SKJ, uvek zapažen po svojim kratkim, ali korisnim i konstruktivnim stavovima, aktivan je društveno politički radnik; često je biran za člana Izvršnog odbora, Saveta, Komisija, bio je stalni član Stručnog kolegijuma, bio je član Upravnog odbora Neuropsihijatrijske sekcije Društva lekara Vojvodine.

Skroman i požrtvovan lekar, oniljen kod kolega, osoblja i bolesnika, uvek spreman da pomogne kako bolesnicima tako i da zameni kolege na radnom mestu.

Kako je živao i radio tiho i nenametljivo, tako ga je i smrt zadesila na radnom mestu.

Kao lekar, kolega i čovek dr Mića Bojović će ostati u trajnom sećanju svojih bolesnika, osoblja i kolega.

Neka je sleva dr Miodragu Bojoviću!

POVODOM PEDESETČETVOROGODIŠNJEG JUBILEJA
NEUROPSIHIJATRIJSKE BOLNICE U KOVINU

Prekosutra, 16. jula 1978. godine, navršava se 54. godine postojanja i rada Neuropsihijatrijske bolnice u Kovinu.

Redakcija lista "Svetslost" i stručno rukovodstvo bolnice, stali su na stanovište da uvodnik ovog broja bude posvećen tom jubileju. Meni je pripala ta prijetna dužnost da u uvodniku iznesem istorijski razvoj ove bolnice, jedne od najstarijih u našoj zemlji, što se zadovoljstvom i činim.

Iz didaktičkih razloga istorijski razvoj bolnice podelićemo u tri njene razvojne periode: Period do drugog svetskog rata, ratni period i period posle drugog svetskog rata.

Period do drugog svetskog rata

Kovinska Psihijatrijska bolnica ponikla je u periodu tzv. hospitalizma, koji je u naprednim zemljama Evrope započeo sredinom XIX veka. Ove napredne ideje o potrebi osnivanja bolnica za duševne bolesnike doprle su u našu zemlju početkom ovog veka, iz čega se pristupilo osnivanju duševnih bolnica i u našim sredinama, a motivi za njihovo osnivanje čini nam se da su bili dvojaki: prvo da se društvo zaštiti od duševno bolesnog čoveka, a zatim i da oni sami budu zaštićeni. Tako je u Kovinu 1924. godine došlo do osnivanja Državne bolnice za duševne bolesti.

Prvi bolesnici u nju su stigli 16. jula 1924. godine. Bila je to grupa od 50 mirnih hroničnih bolesnika (25 muških i 25 ženskih), sposobnih za rad. Bolesnici su u njoj u početku živeli u vrlo teškim životnim uslovima, u ruiniranim zgradama nekadašnjih kasarni, koje su ostale nepuštene posle prvog svetskog rata. Rad bolnice u tim prvim godinama njenog postojanja bio je otežan i zbog nedovoljnog broja lekara (svega dva), što je onemogućavalo svaki intenzivniji rad sa bolesnicima.

Broj službenika i drugog pomoćnog osoblja također također je bio nedovoljan, osoblje je stalno fluktuiralo, i sa malim izuzetkima bilo je potpuno neškolovano i nestručno.

Od sedativnih medikamentata u ovo vreme korišćeni su uglavnom barbiturati i soli broma.

Radi boljeg obezbeđenja i čivanja bolesnika još na početku rada bolnice izradjen je nacrt za podizanje ograde oko užeg bolesničkog kruga, nešto kasnije izgradjena je spoljna i unutrašnja oграда, a metodi tretmana bolesnika u to vreme nisu se mnogo razlikovali od onih koje smo već opisali.

Mo, ovakvo stanje nije dugo potrajalo.

"Spomenica o desetogodišnjici Državne bolnice za duševne bolesti u Kovinu 1924-1934", koju je tim povodom izdala uprava bolnice, svedoči o izvanrednom entuzijazmu lekara bolnice i njihovih saradnika. U ovom periodu životni uslovi bolesnika su stalno poboljšavani. Bolesnički peviljoni i druge zgrade su dovedene u red i opremljene inventarom. Uslovi za stručni rad s bolesnicima jednako su se poboljšavali: osnovana je bolnička apoteka, laboratorijum, mrtvačnica i prosektura, zubna ambulanta i stručna biblioteka, a formiranjem bolničke ekonomije stvoreni su uslovi za primenu radne terapije.

Broj bolesnika se postepeno i stalno povećavao, tako da je on 1934. godine iznosio ravno 600.

Ali na žalost u ovom periodu nailazimo i na pojavu nekih nenasučnih stavova i nemedicinskih postupaka u terapiji i nezi bolesnika. Ovaj period odlikuje nenoć bolničkog osoblja da kupira psihomotorni nemir mnogih bolesnika, te je primena mehaničkih fiksativnih sredstava često bila neminovna. Šest ćelija, koje su služile kao magacinne prostorije, ostavljaju i danas strevičan utisak i svedoče o teškoj sudbini njenih zatočenika. U terapijsko pristupu i nezi bolesnika bilo je dosta religijskih elemenata. Kod mnogih je bilo uvreženostvanje da je duševni bolesnik "sišao sa uma" zato što je postao grešan ili pak zato što mu se "djavo ušao u telo", te je čitanje molitvi pre svakog obroka bilo obavezno. Jednoga sa bolesnicima

su redovno obavljani i crkveni obredi u dve bolničke kapele - pravoslavnoj i katoličkoj, a od 1930. godine negu bolesnika i rad sa njima preuzele su časne sestre milosrdnice reda sv. Vinke Paulskog. Zatim, uoči drugog svetskog rata Hitlerova rasna teorija nalazi jednog svog pristalicu i u redovinskoj lekarskoj bolnici. Tadašnji šef ženskog odeljenja fanatično se založio za sterilizaciju duševnih bolesnika, sledeći rasističke stavove Henca dr Paula Rajhtera. On je smatrao da je i naše društvo dužno "da svim sredstvima uznaostoji zapriječiti i što više stati na put pirenju i nastajanju hereditarno opterećenih stvorova". On je u tome pisao: "Vrijeme je da nastavimo što živahnijim propagiranjem sviju tendencija tičućih se rasnog odgoja, oplemenjivanja, nacionalne biologije i eugenike, a po tome i vrlo važnog faktora u radu za to služećih sredstava: profilaktične sterilizacije. Stoga ne oklijevajmo to se pokazimo i praktični i savreneni".

Ratni period

Za vreme fašističke okupacije 1941-1944. godine Nenci su iselili psihijatrijske bolesnike iz bolnice, a bolnicu su koristili za svoje vojne i civilne bolesnike i ranjenike. Njome je u to vreme upravljao nemački komesar Kašparek. Jedan deo duševnih bolesnika preveden je sa nešto osoblja u Beodri (sada Novo Miloševo) kod Kikinde, gde je u bedi i nemaštini proveo teške dane rata. U međjuvremenenu je došlo u kovinsku bolnicu nešto duševnih bolesnika iz Jaše Tomića, jer su i tamošnju bolnicu bili zaposli Nenci. Ovu grupu je predvodio i o njoj se starao tokom celog rata dr Sava Vučković. Teški uslovi rata, glad i bolest, desetkovali su bolesnike. Osoblje je tokom celog rata delilo zlo i dobro sa svojim bolesnicima i time dokazalo svoju visoku humanost i spremnost da im pomogne.

Po oslobodjenju Kovina oktobra 1944. godine bolnica je preuzela ulogu Pozadinske rezervne vojne bolnice Narodnooslobodilačke vojske i Partizanskih odreda Jugoslavije, i Crvene armije. Od avgusta 1945. do marta 1946. godine

bolnica je bila reorganizovana u Vojni psihohigijenski zavod. U njoj je u to vreme pod rukovodstvom našeg poznatog psihanalitičara Ruge Klejna lečeno od ratnih neuroza i psihoza oko 600 vojnika i starešina MOV i POJ-a. Neposredno posle reorganiziranja Vojnog psihohigijenskog zavoda u kovinsku bolnicu su se vratili njeni ostaci psihijatrijski bolesnici, te je tako bolnica ponovo preuzela ulogu Psihijatrijske bolnice.

Posleratni period

U posleratnom periodu bolnica se postepeno zatvara u okviru svojih zidova. Ona je u to vreme imala samo po kojeg lekara i upravnika - neuropsihijatra, koji je bio vrlo aktivan u radu sa bolesnicima. Stručni rad se njima uglavnom se svodio na negovanje i čuvanje. "Slobodni" bolesnici su se slobodno kretali po bolničkom krugu, radili u bolničkim radionicama i na bolničkoj ekonomiji. "Uznenireni" i "sudski" bolesnici su dobro čuvani na posebnim odeljenjima (sudskom i nemirnom) koja su bila opasana visokim zidovima podsećajući na neku vrstu torova. Njihov režisus kretanja svodio se samo na prostor unutar zida. Bolesnici iz "telesnih soba" (duševni bolesnici sa somatskim oboljenjima) redovno su iznošeni na vazduh ispred bolničkih paviljona. I tako punih dvadeset godina. No, u ovom periodu odigrale su se i neke novine. Bolničari počinju rado da započljevaju žene na bolničkim odeljenjima, a one već svojim nežnim stvarom znatno doprinose izmeni bolničke atmosfere. Časne sestre se više ne bave negom bolesnika, te se njima nestaju i verski obredi koji su do tada redovno obavljani nad bolesnicima. Njih postepeno zamenjuju školovane medicinske sestre.

Godina 1966. je godina kada u kovinskoj bolnici humana reforma dolazi do svog punog zamaha. Uvodjenje novih psihotropnih supstancija (psihofarmaka) omogućuje je izmenilo profil ove bolnice i stvorilo izvanredne uslove za brže, bolje i adekvatnije lečenje duševnih oboljenja i poremećaja. Širokim uvođenjem u terapiju hlór-prometazina (Largactil) i Reserpina i u ovu duševnu bolnicu je ušao mir.

Pod rukovodstvom tadašnjeg upravnika dr Djordja Bogičevića, porušeni su svi unutrašnji zidovi i skinute rešetke sa svih bolničkih odjeljenja, sem jednog. Fiksativna sredstva i stegu, zanemaruje hemioterapija, koja sada omogućuje uvođenje novih terapijskih postupaka i humaniju negu.

Godina 1974. je vreme kad se bolnica konsoliduje i kreće putem da preraste u savremenu Neuropsihijatrijsku ustanovu.

Kovin, 14. VII 1978. god.

VD DIREKTOR,
Dr Božidar Haliković, mr sci.med.
neuropsihijatar

OSTALI STE SA NAMA

Bolničkin krugom zavlada tuga
 Izgubismo voljenog Doktora i druga.
 Zer vi doktore Bojoviću
 da podlegnete podmuklom srcu?

Vi koji ste drugina dušu spašavali
 do poslednje sekunde čovjeku pomagali
 Ne, nije to istina, da vas zaista nena
 ostala je vaša sjena.

Ostali ste u srcima našim,
 s blagim osnjehom i utjehama vašim.
 Svugdje na vrijeme stigoste
 ali u preranu smrt odoste.

Šta će vaša kći i sin na to reći
 koga da zovu tatom i sanjaju o budućoj sreći,
 Sve nas iznenadiste
 i na polasku ništa ne rekoste.

Zato ćemo mi reći vama
 da još vi živite sa nama.
 Živit će te sve dotle dok smo mi živi
 jer ste kod sviju zaslužili.

Todorović Ratko

Sjetite se aprila četrdesetprve
 Kad udariše fašističke eskadrile.
 Umjesto aprilske kiše
 Fašisti rafalina zališe.

Kralj i njegova vlada
 Ostavi nam fašističkog gada,
 S'čine da se narod bori
 A vidi da mu zemlja gori.

Prvi tenkovi kroz Beograd prolaze
 Kao da će sve ispred sebe da pogaze,
 Meznajući da smo mi Balkanske zemlje
 Da smo pet stotina godina krvlju topljene.

Prvi ustanci buknuše
 Neprijatelju na put stadoše
 "Dosta je bilo tiranije
 Vi Nemačke ništarije".

Sednog jula četrdesetprve
 Buknu ustanak u sred Srbije.
 Prvo tane polete od iskusnog borca
 Narodnog heroja Žikice Jovanović "Spanca".

Razbukala se srca junačka
 Medaju da od Jugoslavije bude lonača.
 Golom rukom janišali su na Švebe
 Njihovog oružja da se dograabe.

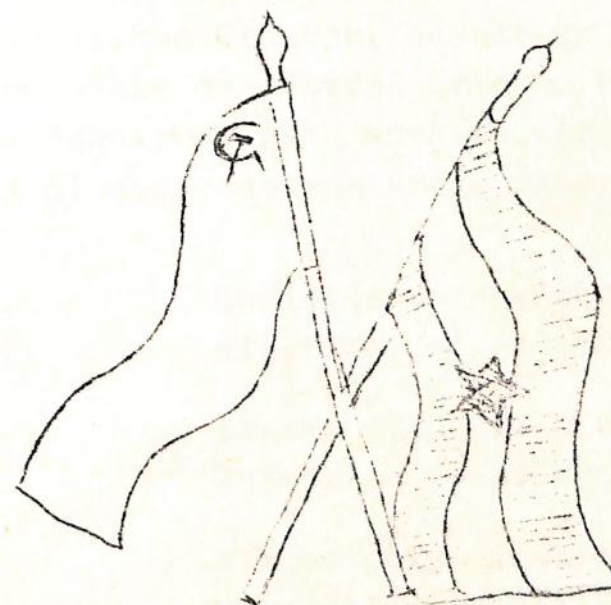
Prve riječi bile su: "Naprijed za slobodu
 hoćemo mi sebi i svom narodu,
 Srbima, Hrvatima, Slovencima, Crnogorcima,
 Makedoncima, Bosancima i Hercegovcima".

Stali su rame uz rame
Ne dodoše tudjinu da nas potanene.
Svaka je travka krvlju zašjevana
Ali je ipak ostala neporobljena.

Nema te snage niti noći
Koja će neprijateljski u naš dom doći
Krvlju smo slobodu stekli
Jer pred okupatorom nismo poklekli.

Zato braćo svih nacija
Neka se čuje ista ovijescija
Da se sloga i bratstvo kuje
To vam rodoljubivi pjesnik poručuje...

Ratko Todorović

POVODOM JULSKIH PRAZNIKA

Mesec juli danas dočekujemo i praznujemo, kao mesec, u kojem su se u ne baš dalekoj prošlosti, odigrali istorijski događaji, koji su i doveli do stvaranja FNRJ, odnosno naše današnje SFRJ.

Posle 27- martovskih događaja, raskidanjem pakta sa silama osivina i upadom okupatora (kapitulacijom kraljevine Jugoslavije), jedina snaga, koja je mogla da organizuje borbu za oslobodjenje zemlje bila je KPJ, na čijem je čelu bio Josip Broz Tito.

Dana 4. jula 1941. godine, kao logički nastavak ranije politike Partije, Politbiro CK KPJ na sastanku u kući Vladislava Ribnikara na Dedinju, doneo je istorijsku odluku za dizanje oružanog ustanka u Jugoslaviji. Na osnovu ove odluke Centralni komitet je uputio Proglas naroda Jugoslavije, pozivajući ih u odlučan boj protiv fašističkog okupatora.

Tri dana nakon ovog sastanka, planule je prve ustaničke puške u Srbiji. Radjevska četa Valjevskog partizanskog odreda, pod rukovodstvom Žikice Jovanovića - Špenca, 7. jula u Beloj Crkvi kod Krupnje, napala je žandarmerijsku patrolu, koja je pokušala da rasturi narodni zbor. Zatim su se redjali napadi na žandarmerijske stanice, komunikacije i druge objekte, prerastajući pod vodstvom Druga Tita iz ustanka u opštenarodni rat.

"Zemirisa to prolećno cveće,
Ulistalo po gori drveće.

Zlatna žita klijađu odavno,
Zeleni se polje vodoplavno.

A kroz polje i kroz gore meke,
Nabugali potoci i reke.

Nabujala Morava i Drina,
Partizani drago nam je svina.

Drena gora, potoci žubore,
Partizeni narodu govore.

Drug je Tito ido naredjenje,
Svi u borbu za oslobodjenje.

Pesma šumi sa širokih grena,
Razleže se pesma partizana."

I tako, preko Sutjeske, Tare, Drine, Meretve,
Romanije, Drena.... do oslobodjenja donovine.

"Sinuo je veliki dan mira i slobode", rekao je Drug Tito u poruci narodu Jugoslavije preko radio Beograda 9. maja 1945. godine. "Dolaze novi dani mirne izgradnje naše razorene zemlje. Sada treba da izvođujemo novu veliku pobjedu, da izgradimo našu razorenu zemlju i učvrstimo našu istinski narodnu vlast. Da učvrstimo još više naše bratstvo i jedinstvo, tako da ga više nikada nikakve sila neće moći razrušiti. I u tom cilju treba uložiti sav svoj elan i požrtvovanost, kao što su ga ulagali vaši sinovi, braća i sestre na bojnom polju."

Danas 4. juli slavimo kao dan borca, a 7. juli dan ustanka u SR Srbiji.

Golić Miodrag

KOVAČI SLOBODE

Kovali ste u mukama
 s čekićem i puškom
 U rukama

Bili ste željni nje
 A ona se smejala
 Iza plamena
 Iza kamena i bedena

Bili ste kovači za primer
 Ugasili ste plamen
 Pružili kamen
 Razbili bedem
 Bili ste kovači za primer.

Tadić Gavro

NE GASI POŽAR

Ne gasi
 požar moje duše
 neka mi u plamenu
 srce izgori.

Otruj mi dušu
 sve više postaješ
 avet,
 sreće koju tražim.

Ne gasi požar
 moje duše.

Tadić Gavro

S U Š T I N A

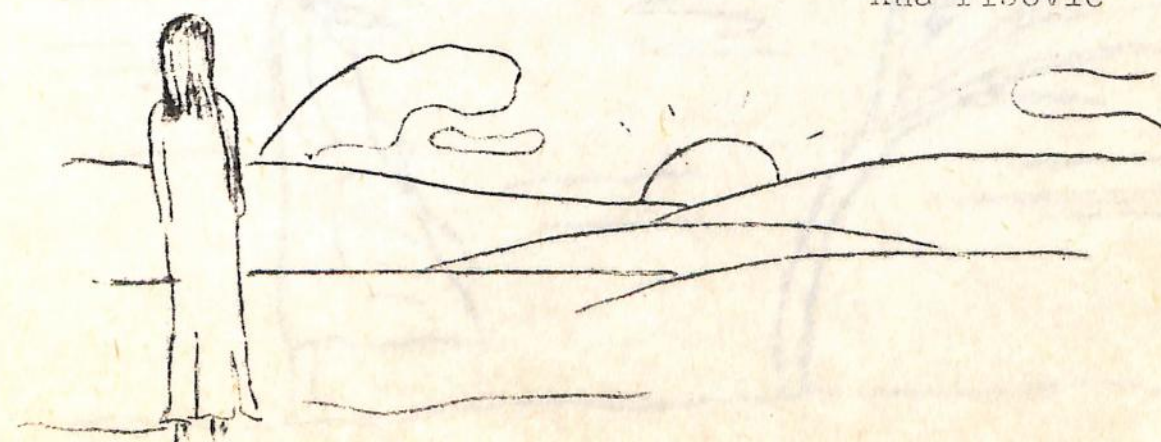
Ne penjem se uz brdo,
 Ne silazim!
 Vidite me svakoga dana,
 I noći ako hoćete tačnije
 Ne odlazim!
 Ne vraćam se!

Sa svima sam vama
 Istovremeno ni sa kim
 Najmanje sama sa sobom.

Tražim u ovom svetu
 Bar jednu čvrstu
 Samo jednu zdravu manu,etu,
 Da bih vas prodala za nekoga
 Ne isključujući ni samu sebe
 Jer vi to od mene tražite.

Tonem niz zrake ovoga sunca
 Koje nas čini sretnim,
 Tonem niz bela jedra našeg dana,
 Tonem niz vaše prezrive poglede.
 Ostavljate me!
 Ja ostajem samo prijatelj vaše dece.

Ana Plavović

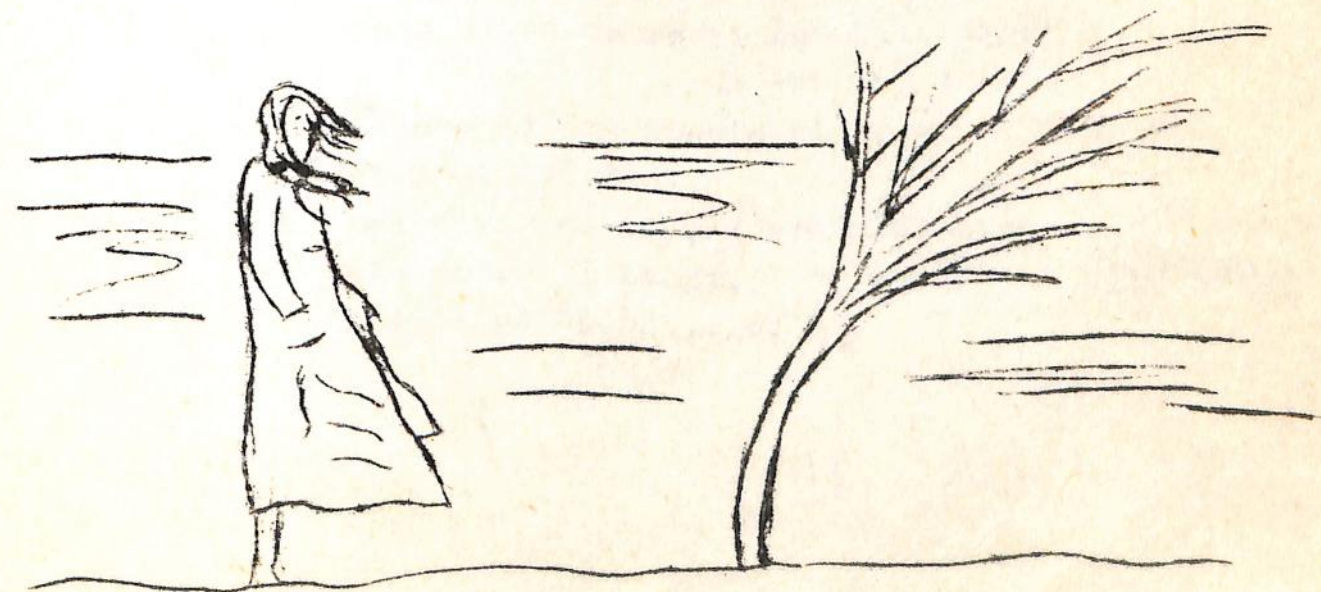

MOJE NOCI

Što to činiš od mene
 Ti hladni vetre?
 Što me ne poštediš hladnoće svoje?
 O, znan nemoj tako jako
 Da svako čuje,
 Da svako zna,
 Da sam ja, samo ja
 Tvoja jedina,
 Tvoja zakonita žena skitnica.

Ne duvaj dragi vetre,
 Ja više nemam snage za opiranje
 Ti to dobro znaš,
 Jer ti si mi dom, otac, krevet i sve,
 Ne duvaj dragi vetre.

Ana Plavčić

O B H A N A

Zašto nisi došla, ako si već rekla,
da ovde ćeš biti, čim sutom zamiri?
Čekajuć te tako po studejnoj noći,
preskozorje hladno,
promrzlog i samog, na klupi ne srelo!...

U uvali jednoj,
dok Maestrol kosu po čelu mi mrsi,
okrugleni mesec u moru se kupi,
a ja, sav u čežnji, nisleć da dolaziš,
trzo sam se često.....
Od tebe ni traga!

To uvelo lišće tamarisa starih,
padajuć na zemlju, svoju pesmu peva!...

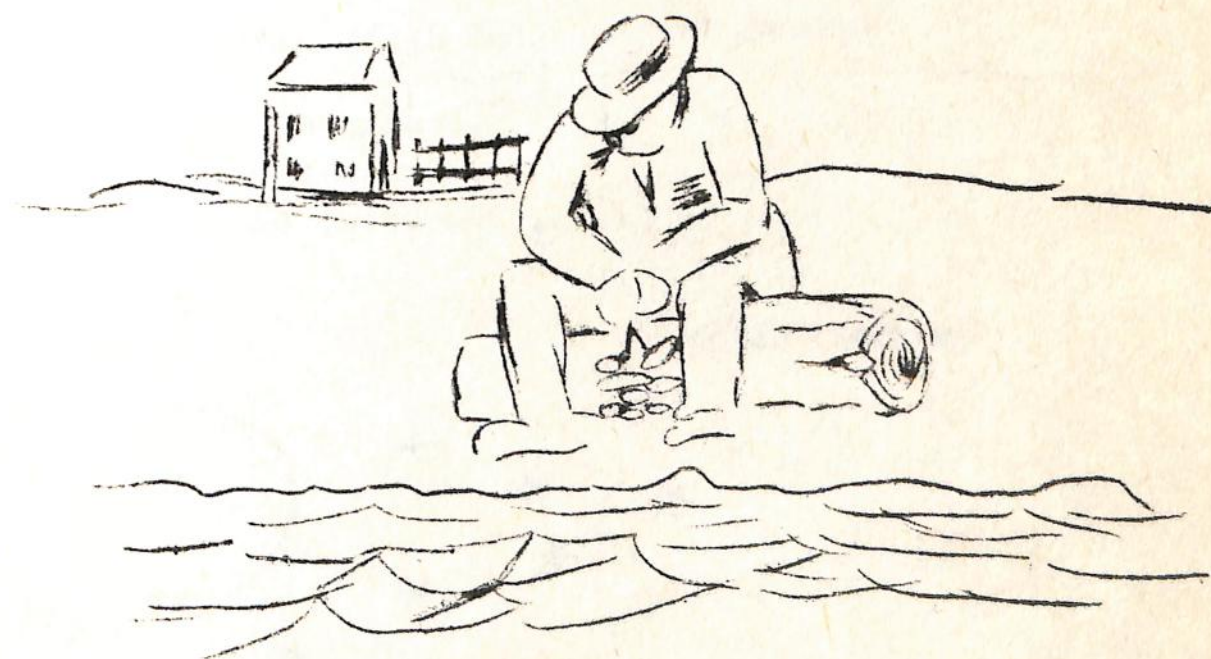
Da ću te čekati i do same zore,
Ti dobro si znala!
Tad si pošla, s drugin,
da negde na travi, ili u postelji,-
što sve jedno sad je -
šapučeš mi reči, o vernosti nekoj, -
koju nikad dobro ti shvatila nisi!

Jednog kišnog dana - siguran sam u to -
ti opet ćeš doći,
molečivim glasom, i vlažnim očima -
što dobro ti stoji, - da oproštaj mi tražiš!..
Dobiti ga nećeš

Bolje što te nema
jer kad bi se odnekud i stvorila sada,
pre bih ti ja džolet neg prijatelj bio...

Orhideje jedna, što dones je tebi iz
staklenog vrtića,
niz klupu je sklizle, i na zemlju pala....
Tu osvetu čeka!

Andrija Kostić

IGRA PROLEĆA

Ugasiše se želja za željom,
 u noći moje pustinje života.
 I hrapava umorna obala Save,
 plakala je u beznadje uvelih koraka.

Lutah....

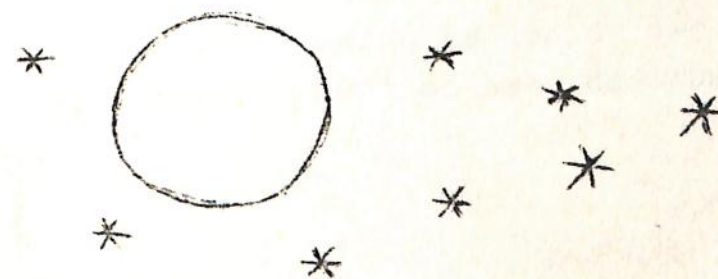
Lutah beskrajno.....

Lutah beznadno.....

I igla zvezda u tvojim očima,
 u sinfoniji proleća uokvirenoj životom.
 I radost,
 van mojih sećanja,
 I radost,
 bez patnje od grubosti kajanja,
 I radost,
 u jutru mojih želja neostvarenih.

Dugo san sinoć,
 među zvezdama,
 trožio tvoje oči

Golić Miodrag

NOVI PUT ŽIVOTA

Junačko srce mora da bude,
u onog ko je prestao piti,
i sam sebi mora da kaže,
čovjek među ljudima moram biti.

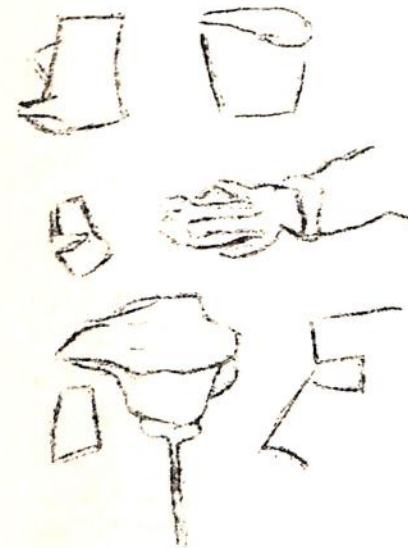
Neću više alkohol piti,
on mi nanosi veliku štetu,
dok sam pio ušao mi je,
u svaku venu pa i nožnu petu.

Moram ga istjerati iz sebe,
i to ću činiti svakoga dana,
jer mi je alkohol nanio puno,
svakojakih i neželjenih mana.

Sada u meni radost vlada,
pun sam elana i za život volje,
od prestanka piti alkohola,
meni je sve milije i bolje.

Meni se otvara put života,
miriše kao rumena ruža,
svako ko zna da sam prestao piti,
meni od srca desnicu pruža.

Imanović Ešer

C V E T

Cvet ina šareni splet
 I igra se lepo
 Kao i ujiha tiho
 Sa sobom na vetru
 Tražeći pticu
 Da je ukrasi još više
 A cveće miriše
 Sve više i više.

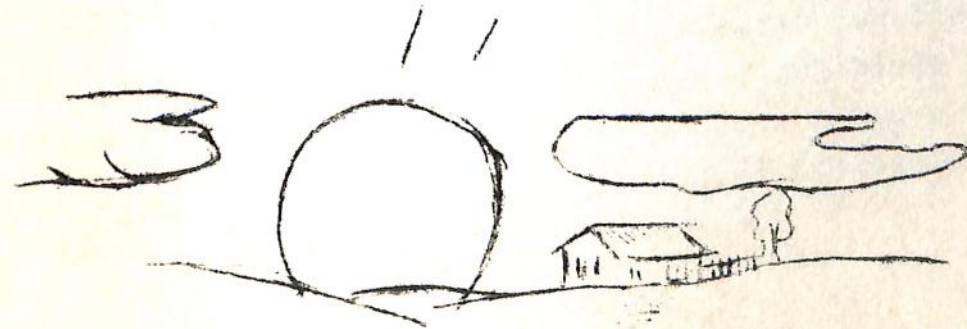

Veles Aleksandar

J U T R O

Pružajući dan selu
 Ja osećam toplinu u tvom telu
 I tražim te celu
 I želim te vrelu
 Jer se budi, jutro na selu
 U cveću sve veću i veću.

Veles Aleksandar

P O V R A T A K

I dok gledan tvoje milo lice
 I dok gledan tvoju milu kosu
 U meni se strašna bitka bije
 U meni se drama odigrava.

Holila je mene moja žena
 Da ostaviš piće i kafanu
 Da ostaviš gorku prošlost svoju
 Holila je moja žena tada.

Oj mladosti moja neiskusna
 Što prihvati čašu i kafanu?
 Što ostavi ljubav, a i sreću?
 I prihvati gorku tugu kletu.

Proležiše dani i meseci
 Proležiše tužni dani moji
 I razum mi oduzeše tada
 Sve me ovo sad savlada.

Ne odlazi mila moja
 Ne ostavljaj mene
 Ne odlazi jer mi trebaš
 Da povratim mladost, a i sreću svoju.

Da povratim izguljeno
 Ne ostavljaj bivšu pijanicu
 Ti povrati njegovu radost
 Ti podrži njegovu mladost.

Blobodan Tomić

ZNAČAJ I MISIJA "ZIDNIH NOVINA" IJA ODELJENJIMA

Želim odmah na početku članka da se ogradih u jednoj stvari (nisi mi nije mi poznato da li svako odeljenje naše bolnice, ima svoje zidne novine).

Na odeljenja zavisiosti postoje. Svako od ovih odeljenja uređuje ih prema svojim mogućnostima i potrebama.

One imaju svoje mesto na odeljenjima i ta njihova postojanost na pravim mestima, imaju važan faktor, kao stalno prisutno glasilo: života, rada, ponašanja, običajnosti informisanja o najvažnijim i stalno prisutnim temama, koje su stvarna i važna potreba terapijskih zajednica za vreme boravka pacijenata, i kroz sav period njihovog lečenja.

Izbor je širok, a platforma za iskazivanje, za pisanje raznih literarnih radova, isto je tako svakome dostupna ko želi, hoće i može da se prepusti refleksijama.

U našoj svakodnevnici gde se događaji i stvari smenjuju kao na filmu, uvek ima zahvalnih tema, koje i te kako mogu pozitivno da utiču na ljude, da proširuje vidike, da dobri i pohvalne stvari oplojne čitaoce, a negativne i ružne pojave pobude na razmišljanje.

Za vreme boravka i lečenja svako od nas oseća u sebi isprepletanost i nesreću svoje lične drame, koja mu je bolest donela, pa kroz uvide raznih ličnih ispovedi dolazi se i do saznanja da se mnoge stvari mogu savladati i korigovati.

Jer kako nekada u svoje vreme Stevan Brenač reče jednu misao, koju bih rado prihvatio i kao maksimu: "SAMO U ŠKOLI ŽIVOTA, IMA PORAZNIH ISPITA".

Želim isto ovom prilikom da naglasim, da "Zidne novine" imaju stvarno samo pozitivno i vaspitno dejstvo, naravno ukoliko izbor tema pokazuje odnos prema stvarnosti, koja nas okružuje.

Još jedna stvar je za pohvalu: uočavao sam mnogo puta da je rodbina i poseta pacijenata zadržavala se pred ponoćnim zidnih novina, čitaju, raspituju se koje pisao izvesnu pesmu ili prozu, humoresku ili anegdotu, a desilo se i slučaj kada je jedan socijalni radnik iz koške prepisao nekoliko rukopisa, bio oduševljen njima i obećao da će neke stvari publikovati u njihovim lokalnim novinama.

Trudili smo se da se sa povratka sa nekog od izleta osvrnemo na značenje objekata, istorijskih spomenika i krajeva, gde smo bili. Objavljuju se sportske takmičenja i postignuti uspesi na njima, vrši se sistematika propaganda iz raznih brošura, poznatih naučnika-lekara o alkoholomaniji i drugim nevoljnostima.

Vrši se naravno selekcija među rukopisima, da nebi neko u vidu opskurnog pamfleta ili aluzije, povredio ličnost nekog svog druga-pacijenta.

Teži se ozbiljnosti u objavljivanju redova, objektivnosti pri izboru teme, i kao najvažniji faktor traži se . ORUŽA, ključ zagonetki, kojima smo često okruženi.

Jer pisana reč ima svoju prednost pred govornom.

Pisana reč, mnogo, mnogo duže traje.

J. Prokić-Žorž

ŠAH U BOLNICI

U duhu negovanja šaha, u Bolnici je gostovao Kovinski šah klub i odigrao sa bolesnicima prijateljski meč na deset tabli.

Rezultat je bio $5\frac{1}{2} : 4\frac{1}{2}$ u korist kovinskog šahovskog kluba.

Pojedinačni rezultati (prvoimenovani su članovi ŠK Kovin).

1. Malajnare - Zega $1/2 : 1/2$
2. Grubić - Milošević $1:0$
3. Joković - Lacko $1:0$
4. Milekić - Krkeljić $1:0$
5. Savić - Golić $0:1$
6. Bajčeta - Čorac $0:1$
7. Madj - Radak $1:0$
8. Žutić - Konc $0:1$
9. Milošević - Čarapić $0:1$
10. Kapetanović - Hodžić $1:0$

UKUPNO: ŠK KOVIN - BOLNICA $5\frac{1}{2} : 4\frac{1}{2}$

In memoriam dr Bojoviću

U znak zahvalnosti za njegov trud i zasluge održani su memorial - mečevi u šahu i postignuti sledeći rezultati:

Neuroze - "B" odeljenje alkoholno $9 : 4$

Neuroza - "A2" odeljenje alkoholno $6\frac{1}{2} : 3\frac{1}{2}$

Nikola Zega

DRUŠTVENE, KULTURNE I SPORTSKE AKTIVNOSTI I ALKOHOLNOG ODELJENJA

U proteklom periodu, od 1. maja do kraja juna na I alkoholnom odeljenju odvijala se živa aktivnost na planu društveno - zabavnog i kulturnog života sa nizom sportskih priredbi.

Organizovana su dva izleta, od kojih je izlet u Resavsku pećinu, zbog svojih prirodnih lepota imao posebnu draž.

Dva puta nedeljno muzičke večeri sa igrankama, književne večeri i recitali na kojima su čitani sopstveni radovi učinili su boravak na odeljenju življim i aktivnijim.

U sportu, najveću aktivnost prikazala su šahovska, fudbalska i stonoteniska sekcija, koje su u proteklom periodu na nivou Bolnice bile nepobedive. Šahovska sekcija je odigrala 13 mečeva sa 129 učesnika, od čega je 1 meč igrala nerešeno i 1 izgubila, kao i 1 pojedinačno prvenstvo sekcije.

Sa odeljenja neuroze odigrano je 9 mečeva od čega 7 dohijenih, 1 nerešen i 1 izgubljen.

Sa drugim alkoholnim odeljenjem odigrana su 3 meča i sve tri dobijena.

U meču protiv ŠK Kovin petorica učesnika šahovske sekcije postigli su vredan rezultat od četiri dobijene sa jednom izgubljenom partijom.

U planu je i organizacija jednog pojedinačnog turnira - prvenstva bolnice pod nazivom "Memorial dr Bojovića"

